

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen toimintakertomus 2015

JOHDANTO

Vireilletulo

Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen toimintakertomus 2015 (K 9/2016 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- puheenjohtaja Sari Sarkomaa, Kansaneläkelaitoksen valtuutetut
- hallituksen puheenjohtaja Anneli Taina, Kansaneläkelaitoksen hallitus
- pääjohtaja Liisa Hyssälä, Kansaneläkelaitos
- esikuntajohtaja Juhani Rantamäki, Kansaneläkelaitos
- lakiasiain päällikkö Tuula Kähkönen, Kansaneläkelaitos
- puheenjohtaja Heli Martinmäki, Kelan toimihenkilöt ry
- pääluottamusmies Tuula Hällfors-Laaksonen, Kansaneläkelaitos

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 5 §:n mukaan valtuutettujen tehtävänä on valvoa Kansaneläkelaitoksen hallintoa ja toimintaa ottaen muun ohella huomioon laitoksen palvelujen laatu ja saatavuus. Säännöksen mukaan valtuutettujen tehtävänä on myös antaa vuosittain toiminnastaan kertomus eduskunnalle.

Kertomusvuonna viimeisteltiin valtuutettujen kertomuksen mukaan yksi Kansaneläkelaitoksen historian suurimmista hallinnon uudistuksista. Vakuutuspiirien määrä vähennettiin 24:stä viiteen vakuutuspiiriin. Toiminnallisia tulosyksiköitä on kuusi. Etuuksiin liittyvä kehitys- ja ratkaisutyö erotettiin asiakaspalvelusta, josta vastaa oma tulosyksikkönsä kaikissa palvelukanavissa. Valiokunta pitää huomionarvoisena, ettei hallinnon keventäminen vaikuttanut palvelupisteiden määrään ja ettei henkilöstöä irtisanottu muutoksessa.

Yhteensä Kelan etuusmenot olivat 14,31 miljardia euroa, missä kasvua edellisvuoteen verrattuna oli 2,1 %. Taloudellisen tilanteen vuoksi etuusmenot ovat kasvaneet erityisesti työttömyysturvasa (+8,2 %) ja yleisessä asumistuessa (+23,6 %). Uudet tehtävät, kuten toimeentulotuen perusosan myöntämisen ja maksamisen siirtäminen Kelan hoidettavaksi, edellyttivät valmistelua ker-

Valiokunnan mietintö StVM 17/2016 vp

tomusvuonna. Valiokunta pitää uudistuksen onnistumisen kannalta tärkeänä, että Kela tekee jatkossakin tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa sekä valtakunnallisesti että paikallisesti.

Verkkoasiointi on kertomusvuonna edelleen lisääntynyt, ja viime vuonna jo 60 % hakemuksista tehtiin verkkopalvelun kautta. Sähköisiä lääkemääräyksiä kirjoitettiin 28 miljoonaa kappaletta ja Omakanta-palvelua käytettiin loppuvuonna yli 600 000 kertaa kuukaudessa. Valiokunta pitää tärkeänä, että Omakanta-palvelun kehittämistä jatketaan siten, että kansalaiset voivat täydentää omia terveys- ja hyvinvointitietojaan järjestelmään.

Kansaneläkelaitos on ollut keskeisesti mukana perustulokokeilun suunnittelussa. Valiokunta pitää valtuutettujen tavoin tärkeänä, että Kelan asiantuntijoiden osaamista ja tietojärjestelmiä hyödynnetään myös sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusuudistuksen valmistelussa ja toimeenpanossa. Valiokunta pitää välttämättömänä, että lainsäädäntöuudistusten täytäntöönpanoon varataan riittävästi aikaa.

Valiokunta pitää myönteisenä, että Kansaneläkelaitoksen valtuutetut seuraavat toiminnassaan henkilöstön työhyvinvointia muun muassa henkilöstötutkimusten avulla. Kuten kertomuksessa todetaan, ovat työhyvinvoinnin tunnusluvut pysyneet hyvällä tasolla, mutta tilannetta on tarpeen jatkuvasti seurata.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 9/2016 vp johdosta.

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 4.10.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Niilo Keränen kesk
jäsen Anneli Kiljunen sd
jäsen Sanna Lauslahti kok
jäsen Anne Louhelainen ps
jäsen Sari Raassina kok

Valiokunnan mietintö StVM 17/2016 vp

jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Vesa-Matti Saarakkala ps
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Martti Talja kesk
varajäsen Sari Tanus kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen